

COOPERATIVISME

L'arrel sòcio-històrica del cooperativisme cal cercar-la en la defensa dels intressos propis de determinats sectors i agrupacions, davant del perill de la depredació. El sorgiment històric i el desenvolupament del cooperativisme han donat lloc a tot un moviment social. Històricament als Països Catalans les primeres manifestacions orgàniques del cooperativisme apareixen a mitjan selge XIX, prenent primerament la forma de cooperatives de producció. S'ha dit que la cooperació al camp presentà un aspecte peculiar i com a conseqüència de la crisi de la fil.loxera a la darrerria del segle XIX, part del camp català es despoblà i hi augmentaren les pràctiques usuràries. Una iniciativa de Josep M. Rendé féu que a l'Espluga de Francolí fos creada una Caixa Rural d'Estalvi i Prèstec (1906), un Sindicat Agrícola (1910) i el primer Celler Cooperatiu de la Península Ibèrica (1912). Aviat la iniciativa s'estengué a tota la Conca de Barberà, al Camp de Tarragona, etc. No és casual, doncs, que, inserint en aquesta línia, a Riudoms es creés l'any 1917 el primer Sindicat Agrícola del qual tenim notícia. Els objectius són la de captar capital per al camp i expansionar la seva producció.

L'actual Cooperativa Agrícola té els orígens en l'època de l'expansió de 1942 i, com és obligatori en aquella

legislació, s'integra a l'**Obra Nacional de Cooperació**, amb un clar intervencionisme estatal. Cal dir que Riudoms és dels darrers pobles a les nostres comarques que s'integra dins d'aquest desvetllament o relançament. S'ha dit també que l'actual cooperativa és representant d'un sector de la pagesia (sense que això vulgui dir divisions polítiques). El cert és que a través dels anys l'entitat ha funcionat en favor dels interessos del sector agrícola -malgrat fortes i greus entrebancades de tot tipus- i, a més, ha servit d'equilibri i de força davant dels interessos comercials privats.

El cooperativisme no és res sinó hi ha una forta càrrega ideològica, un fort sentit social, una manera d'entendre, de viure i de desenvolupar les possibilitats econòmiques i laborals. Cal anar més lluny del simple i directe guany. Cal planificació. El nostre model cooperatiu no és -diguem-ho també- exemplar en aquest sentit. No té un potencial humà plenament conscient de les seves possibilitats. Però ha sabut bastir unes estructures, ha mantingut durament la flama del cooperativisme, ha desenvolupat unes tasques a nivell tècnic i ha complert unes funcions. Si no ha fet més es perquè el poble no ha respòs més. Per això creiem que el premi «Rosa dels Vents» d'enguany és encertat